



## САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

**Аудитын код: БӨА-2026/031/НА-СТА-ТШЗ**

Цахим хуудас: [www.audit.mn](http://www.audit.mn)  
Өлгий хот  
2026 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга  
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл  
Утас: 70422954 Цахим хаяг: Aigulj@audit.gov.mn  
Аудитын менежер: Х.Женисбек  
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn  
Аудитор: Ш.Нурлан  
Утас: 99422966 Цахим хаяг: nurlansh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

## **АГУУЛГА**

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
  2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
  3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
    - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа .....
    - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....
    - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
    - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт .....
  4. Аудитын тайлан .....
  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....
5. Аудитын илрүүлэлт .....
  6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл .....

### **Товчилсон үгийн жагсаалт**

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

## 1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ



### БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,  
Утас/Факс: (976) 7042-2954  
E-mail: bayanulgi@audit.gov.mn

АЛТАНЦӨГЦ СУМЫН ЗАСАГ  
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН  
ДАРГА А.ЕРХАНАТ ТАНАА

2026.02.16 № 86-  
танай \_\_\_\_\_ -ны № \_\_\_\_\_ -Т

#### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

#### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

#### Асуудлыг онцолсон хэсэг

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2025 онд 893.9 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 875.7 сая төгрөг зарцуулж, 97.9 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

#### Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

010000000100

**Бусад асуудлын хэсэг**

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

**Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

**Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБӨУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Ж.АЙГҮЛ

## 2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
<b>1</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>39,362,945.69</b>	<b>42,089,900.00</b>
<b>33</b>	<b>АВЛАГА</b>	252,936.60	-
<b>335</b>	<b>Бусад авлага</b>	252,936.60	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	252,936.60	-
<b>34</b>	<b>УРЬДЧИЛГАА</b>	134,609.09	-
<b>3471</b>	<b>Урьдчилгаа тооцоо</b>	134,609.09	-
34713	Цалингийн урьдчилгаа	134,609.09	-
<b>35</b>	<b>БАРАА МАТЕРИАЛ</b>	38,975,400.00	42,089,900.00
<b>354</b>	<b>Хангамжийн материал</b>	38,975,400.00	42,089,900.00
35410	Бичиг хэргийн материал	350,000.00	695,000.00
35420	Аж ахуйн материал	38,625,400.00	41,394,900.00
<b>2</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>4,933,724,924.61</b>	<b>5,016,994,268.43</b>
<b>39</b>	<b>ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ</b>	4,933,724,924.61	5,016,994,268.43
<b>392</b>	<b>Биет хөрөнгө</b>	4,918,766,882.67	5,003,074,874.25
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	690,935,050.48	708,935,050.48
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(143,391,489.12)	(168,096,144.86)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	488,725,000.00	545,925,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(121,553,666.49)	(163,968,166.70)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	401,949,121.00	289,779,923.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(268,913,745.74)	(184,687,833.54)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	43,495,218.00	19,143,940.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,302,447.60)	(7,197,721.64)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	3,514,813,724.00	3,514,813,724.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,946,299.80)	(23,928,399.84)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	990,917,597.10	1,175,108,809.10
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(630,961,179.16)	(702,753,306.68)
<b>393</b>	<b>Биет бус хөрөнгө</b>	14,958,041.94	13,919,394.18
39301	Програм хангамж	9,943,239.00	9,943,239.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,355,197.06)	(7,393,844.82)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,370,000.00	11,370,000.00
<b>3</b>	<b>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II</b>	<b>4,973,087,870.30</b>	<b>5,059,084,168.43</b>
<b>4</b>	<b>НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	-	<b>3,879,580.00</b>
<b>41</b>	<b>БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	-	3,879,580.00
<b>413</b>	<b>Өглөг</b>	-	3,879,580.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	2,675,580.00
<b>4136</b>	<b>Бусад өглөг</b>	-	1,204,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	1,204,000.00
<b>5</b>	<b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>	<b>4,973,087,870.22</b>	<b>5,055,204,588.43</b>
<b>51</b>	<b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>	4,973,087,870.22	5,055,204,588.43
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,117,898,267.00	1,117,898,267.00
51101	Өмч: - төрийн	1,117,898,267.00	1,117,898,267.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

<b>512</b>	<b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>	3,300,521,271.10	3,382,637,989.31
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(459,728,161.40)	3,300,521,274.10
51220	Тайлант үеийн үр дүн	3,760,249,432.50	82,116,715.21
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	554,668,332.12	554,668,332.12
<b>6</b>	<b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V</b>	<b><u>4,973,087,870.22</u></b>	<b><u>5,059,084,168.43</u></b>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
<b>1</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>4,743,559,696.00</b>	<b>1,188,174,187.93</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	-	<b>69,465,550.00</b>
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	-	69,465,550.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	-	34,585,550.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	475,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	34,110,550.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	-	34,880,000.00
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>4,743,559,696.00</b>	<b>1,118,708,637.93</b>
<b>1310</b>	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>	3,868,320,774.00	227,085,673.93
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	3,868,320,774.00	227,085,673.93
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	9,729,322.00	2,731,164.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,729,322.00	2,731,164.00
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	865,509,600.00	888,891,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	865,509,600.00	888,891,800.00
<b>2</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>	<b>983,310,263.50</b>	<b>1,106,057,472.72</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>983,310,263.50</b>	<b>1,106,057,472.72</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	940,637,263.50	1,092,466,807.62
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	648,724,065.29	695,054,934.98
210101	Үндсэн цалин	353,221,662.27	405,085,621.07
210102	Нэмэгдэл	276,239,930.02	269,662,314.11
210104	Урамшуулал	19,262,473.00	20,306,999.80
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	80,965,525.62	87,677,315.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	80,965,525.62	59,772,669.24
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	6,950,549.35
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	3,577,723.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	3,475,274.72
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	-	13,901,098.74
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	30,756,992.00	31,449,390.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,500,000.00	2,071,890.00
210302	Түлш, халаалт	29,256,992.00	29,377,500.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	32,045,322.00	20,179,614.00
210401	Бичиг хэрэг	2,761,300.00	4,527,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,862,522.00	11,669,124.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,353,500.00	3,420,190.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	698,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	370,000.00	563,000.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	350,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	350,000.00	-
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	2,126,600.00	28,320,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	502,000.00	135,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	47,000.00	-
210604	Урсгал засвар	1,577,600.00	28,185,100.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	8,950,000.00	2,509,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,950,000.00	2,509,400.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	14,025,258.00	2,733,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,822,158.00	2,668,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	513,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,800.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	864,000.00	65,000.00
210807	Газрын төлбөр	128,100.00	-
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	122,693,500.59	224,542,653.03
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,850,500.00	45,802,020.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,002,050.00	44,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	112,840,950.59	178,696,333.03
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	42,673,000.00	13,590,665.10
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	40,273,000.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	38,622,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,651,000.00	-
<b>2134</b>	<b>Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт</b>	2,400,000.00	13,590,665.10
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,400,000.00	13,590,665.10
<b>3</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)</b>	<b>3,760,249,432.50</b>	<b>82,116,715.21</b>
<b>5</b>	<b>НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)</b>	<b>3,760,249,432.50</b>	<b>82,116,715.21</b>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ</b>		
<b>1</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)</b>	<b>875,238,922.00</b>	<b>892,097,964.00</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	-	<b>475,000.00</b>
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	-	475,000.00
120004	<b>Төсөв байгууллагын өөрийн орлого</b>	-	475,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		475,000.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>875,238,922.00</b>	<b>891,622,964.00</b>
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	9,729,322.00	2,731,164.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,729,322.00	2,731,164.00
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	865,509,600.00	888,891,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	865,509,600.00	888,891,800.00
<b>2</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)</b>	<b>872,238,922.00</b>	<b>892,097,954.00</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>872,238,922.00</b>	<b>892,097,954.00</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>829,565,922.00</b>	<b>878,507,298.90</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	648,733,000.00	691,968,504.90
210101	Үндсэн цалин	349,945,000.00	368,105,160.57
210102	Нэмэгдэл	278,991,000.00	301,017,969.33
210104	Урамшуулал	19,797,000.00	22,845,375.00
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	81,091,200.00	90,376,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	55,142,300.00	61,455,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,487,300.00	7,230,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,243,200.00	3,615,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,243,700.00	3,615,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,974,700.00	14,460,200.00
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	30,756,900.00	31,635,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,500,000.00	1,950,000.00
210302	Түлш, халаалт	29,256,900.00	29,685,300.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	33,312,822.00	17,124,054.00
210401	Бичиг хэрэг	2,962,000.00	1,634,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,827,322.00	11,580,964.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,353,500.00	3,420,190.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	470,000.00	488,000.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	700,000.00	100.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	700,000.00	100.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	2,886,600.00	24,026,290.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,243,400.00	414,400.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	143,200.00	150,000.00
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	23,461,890.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	8,950,000.00	2,509,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,950,000.00	2,509,400.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	13,222,900.00	8,217,050.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,858,500.00	7,705,550.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	513,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,800.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	981,000.00	511,500.00
210807	Газрын төлбөр	128,100.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	44,300.00	

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	9,912,500.00	12,650,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,850,500.00	12,251,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,062,000.00	398,700.00
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>42,673,000.00</b>	<b>13,590,655.10</b>
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	40,273,000.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	38,622,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,651,000.00	
<b>2134</b>	<b>Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт</b>	2,400,000.00	13,590,665.10
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,400,000.00	13,590,665.10
<b>3</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)</b>	<b><u>3,000,000.00</u></b>	=
<b>5</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)</b>	<b>3,000,000.00</b>	-
<b>22</b>	<b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>	<b>3,000,000.00</b>	-
<b>2200</b>	<b>Дотоод эх үүсвэрээр</b>	3,000,000.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,000,000.00	
<b>6</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)</b>	<b><u>(3,000,000.00)</u></b>	=
<b>7</b>	<b>САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ</b>	=	=
<b>8</b>	<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)</b>	-	-
<b>9</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>		
<b>10</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл</b>		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	3,300,521,274.10		4,973,087,873.22
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	3,300,521,274.10	0.00	4,973,087,873.22
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	3,300,521,274.10	0.00	4,973,087,873.22
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	3,300,521,274.10	0.00	4,973,087,873.22

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	3,300,521,274.10	0.00	4,973,087,873.22
D08	Тайлант үеийн үр дүн			82,116,715.21		82,116,715.21
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	3,382,637,989.31	0.00	5,055,204,588.43

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	865,509,600.00	865,509,600.00	893,988,000.00	875,776,134.90
21	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	865,509,600.00	865,509,600.00	893,988,000.00	875,776,134.90
210	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	825,836,600.00	825,836,600.00	893,988,000.00	875,776,134.90
2101	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	648,733,000.00	648,733,000.00	691,131,500.00	691,968,504.90
210101	Үндсэн цалин	349,945,000.00	349,945,000.00	368,105,600.00	368,105,160.57
210102	Нэмэгдэл	278,991,000.00	278,991,000.00	303,352,400.00	301,017,969.33
210104	Урамшуулал	19,797,000.00	19,797,000.00	19,673,500.00	22,845,375.00
2102	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	81,091,200.00	81,091,200.00	90,376,200.00	90,376,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	55,142,300.00	55,142,300.00	61,455,800.00	61,455,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,487,300.00	6,487,300.00	7,230,200.00	7,230,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,243,200.00	3,243,200.00	3,615,000.00	3,615,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,243,700.00	3,243,700.00	3,615,000.00	3,615,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,974,700.00	12,974,700.00	14,460,200.00	14,460,200.00
2103	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	30,756,900.00	30,756,900.00	31,635,400.00	31,635,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,500,000.00	1,500,000.00	1,950,000.00	1,950,000.00
210302	Түлш, халаалт	29,256,900.00	29,256,900.00	29,685,400.00	29,685,300.00
2104	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	32,284,000.00	32,284,000.00	16,828,600.00	15,044,590.00
210401	Бичиг хэрэг	2,962,000.00	2,962,000.00	2,181,000.00	1,634,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,798,500.00	23,798,500.00	9,559,000.00	9,501,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,353,500.00	4,353,500.00	3,803,600.00	3,420,190.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	700,000.00	700,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	470,000.00	470,000.00	585,000.00	488,000.00
2105	<b>Нормативт зардал</b>	700,000.00	700,000.00	778,500.00	100.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	700,000.00	700,000.00	778,500.00	100.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	2,886,600.00	2,886,600.00	24,273,600.00	24,026,290.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,243,400.00	1,243,400.00	621,700.00	414,400.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	143,200.00	143,200.00	190,000.00	150,000.00
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	1,500,000.00	23,461,900.00	23,461,890.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	8,100,000.00	8,100,000.00	3,678,000.00	2,509,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,100,000.00	8,100,000.00	3,678,000.00	2,509,400.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	16,222,900.00	16,222,900.00	19,755,200.00	8,217,050.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,858,500.00	13,858,500.00	17,431,500.00	7,705,550.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	513,000.00	513,000.00	503,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	184,800.00	184,800.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,800.00	392,800.00	392,000.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	120,400.00	120,400.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	981,000.00	981,000.00	945,000.00	511,500.00
210807	Газрын төлбөр	128,100.00	128,100.00	128,500.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	44,300.00	44,300.00	50,000.00	
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	5,062,000.00	5,062,000.00	15,531,000.00	11,998,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,000,000.00	4,000,000.00	15,000,000.00	11,600,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,062,000.00	1,062,000.00	531,000.00	398,700.00
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	39,673,000.00	39,673,000.00	-	-
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	39,673,000.00	39,673,000.00	-	-
213208	Хөдөө орон нутаг тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	38,622,000.00	38,622,000.00		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,051,000.00	1,051,000.00		
<b>13</b>	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	865,509,600.00	863,109,600.00	893,988,000.00	875,776,134.90
<b>1320</b>	<b>ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>	865,509,600.00	863,109,600.00	893,988,000.00	875,301,134.90
132001	Орон нутгийн төсвөөс	865,509,600.00	863,109,600.00	893,988,000.00	875,301,134.90
<b>120004</b>	<b>ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС</b>	-	-	-	475,000.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих			-	475,000.00
<b>61</b>	<b>БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО</b>	1.00	1.00	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	1.00	1.00
<b>62</b>	<b>АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО</b>	23.00	22.00	25.00	22.00
620001	Удирдах ажилтан	7.00	7.00	7.00	7.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10.00	9.00	9.00	9.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	6.00	6.00	9.00	6.00
<b>65</b>	<b>ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ</b>	<b>23.00</b>	<b>22.00</b>	<b>25.00</b>	<b>23.00</b>
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00	9.00	9.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8.00	7.00	8.00	8.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	6.00	6.00	8.00	6.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
<b>I</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>9,729,322.00</b>	<b>2,731,164.00</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>9,729,322.00</b>	<b>2,731,164.00</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	6,729,322.00	2,731,164.00
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	-	505,061.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		505,061.00
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	-	146,639.00
210201	Тэтгэврийн даатгал		146,639.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	1,028,822.00	2,079,464.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,028,822.00	2,079,464.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	850,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	850,000.00	
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	4,850,500.00	-
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,850,500.00	
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	3,000,000.00	-
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	3,000,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	600,000.00	
<b>2133</b>	<b>Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг</b>	<b>2,400,000.00</b>	-

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,400,000.00	
<b>II</b>	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	9,729,322.00	2,731,164.00
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	9,729,322.00	2,731,164.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,729,322.00	2,731,164.00
<b>IV</b>	<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)</b>	-	-

#### 4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

##### 4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ш.Нурлан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор Ж.Айгүл нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 2/14 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

##### 4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 983.3 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 14.74 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 10.3 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж 2025 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1,106.0 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 16.59 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 11.61 сая төгрөгөөр шинэчлэн тогтоосон болно.

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын нийт орлого, зардалд өмнөх оноос өөрчлөлт орсон байх тул материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн шатанд шинээр тогтоох нь зохимжтой гэж үзлээ.

#### 4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил илрээгүй.

#### 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

##### 4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор [www.shilendans.gov.mn](http://www.shilendans.gov.mn) цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээллээс санхүүгийн тайлангийн аудитын программд орсон мэдээллийн хэрэгжилтийг шалгав.

Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө болон тайланг мэдээлээгүй ба шилэн дансны мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 98.0 хувь, хугацаа хоцролтын хэрэгжилтийн хувь 92.0% буюу зөрчилгүй байна.

#### 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

##### 4.5.1 Завсрын аудитын талаар

2025 онд завсарын аудит хийгдээгүй болно.

##### 4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар 4 төрлийн зөвлөмж, 2 албан шаардлага, 2 төлбөрийн акт тогтоосон ба дараах зөвлөмж биелэлт хэрэгжээгүй байна.

Анхан шатны баримтын бүрдүүлэлтийг бүрэн бүрдүүлж авах, хяналтыг сайжруулах гэсэн зөвлөмжийн биелэлт хэрэгжээгүй байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	4	12,358.4	3	4,059.4	75%
Албан шаардлага	1	2,923.0	1	2,923.0	100%
Төлбөрийн акт	2	4,862.2	2	4,862.2	100%

/мянган төгрөгөөр/

Нийт дүн	7	20,143.6	6	11,844.6	85.7%
----------	---	----------	---	----------	-------

#### 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байгаа болно.

### 5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 188.53 сая төгрөгийн алдаа<sup>1</sup> илэрснээс аудитын явцад 173.87 сая төгрөгийн алдааг залрууллаа. Залруулсан алдаа:

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд батлагдсан төлөвлөгөөнд нийт зарлага ба цэвэр зээлийн үлдэгдэлийг 80.13 сая төгрөгөөр илүү, орон нутгийн төсвөөс санхүүжих эх үүсврийг 80.13 сая төгрөгөөр илүү, гүйцэтгэлд орон нутгийн 13.59 сая төгрөгийг илүү тайлагнасныг залруулав

Дээрх зөрчлүүд нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-ийн 4.1.3, 5 дугаар зүйл 5.1-ийн 5.1.4, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.2, Сангийн сайдын 2023 оны А/03 тоот тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам" болон УСНББОУС 1 стандарт, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

#### 5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар нийт 6.77 сая төгрөгийн зөрчилд<sup>2</sup> 1 төлбөрийн акт тогтоов.

1. Тамгын газрын санхүүгийн албаны даргад 1.3 сая төгрөгийг, Хүнс, жижиг дунд үйлдвэр, хоршооны асуудал хариуцсан мэргэжилтэнд 1.14 сая төгрөгийг алба хаасан хугацааны нэмэгдэлд Төрийн банкинд ажиллаж байсан хугацааг оруулан хууль бус илүү тооцож олгосон.

2. Засаг даргын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн А/131 дугаартай захирамж, Тамгын газрын даргын 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн А/09 дугаартай тушаалаар ажилтнуудад 2025 оны жилийн ажлын үр дүнгийн урамшуулал олгоход сумын Засаг дарга, Засаг даргын орлогч, Багийн засаг дарга нарт 4.31 сая төгрөгний ажлын үр дүнгийн урамшуулал олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 01 дүгээр сарын 09-ний өдрийн 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтын Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох тухай журмын заалтуудыг зөрчсөн байна.

<sup>1</sup> Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

<sup>2</sup> Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөр барагдуулах акт тогтоов.

## **5.2 Албан шаардлага**

Албан шаардлага өгөгдөөгүй.

## **5.3 Зөвлөмж**

Аудитаар нийт 7.9 сая төгрөгийн зөрчил<sup>3</sup> илэрч, 7.9 сая төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

### **1. Бараа материалын бүртгэлтэй холбоотой асуудал**

#### 1.1 Илрүүлэлт:

Бараа үйлчилгээний бусад зардал данснаас 3.6 сая төгрөгөөр авто машины дугуй худалдан авч аж ахуйн материал дансанд бүртгэл хийж бараа материалын ангилал буруу хийж зарлага гарсан, автомашины дугуйн эдэлгээний нормыг баримтлаж ажилаагүй, Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны төсөвт бараа үйлчилгээний бусад зардал данснаас 2025 оны 03 дугаар сарын 11-өдрийн сумын Засаг даргын А/18-19 дугаартай захирамжаар Сар шинийн баярыг тохилдуулан Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс гаргасан 5.0 сая төгрөгийг нярвын хувийн данс руу шилжүүлэн 4.3 сая төгрөгийн зарьцуулалтын анхан шатны баримтыг зохих журмаар бүрдүүлж баримтжуулаагүй байна.

Энэ нь Зам тээвэр хөгжлийн сайдын 2019 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн 390 дугаар тушаалын "Автомашины сэлбэг хэрэгслийн эдэлгээний доод хязгаар норм"-ыг баримтлаж ажилаагүй, автотээврийн хэрэгслийн техник ашиглалтын дэвтэр хөтлөөгүй, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", 41 дүгээр зүйлийн 41.2 дахь хэсгийн 41.2.3-т "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах", Нягтлан бодлох бүртгэлийн тухай хуулийн, 13 дугаар зүйлийн 13.1-т "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

#### 1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Автомашины дугуйн эдэлгээний нормыг мөрдөж, бараа материалын ангилалыг зөв бүртгэх, автотээврийн хэрэгслийн техник ашиглалтын дэвтэр хөтлөх, анхан шатны баримтыг бүрдэлийг хангаж ажиллах, хяналтыг сайжруулах.

### **2. Батлагдсан орон тооны жишиг нормативын мөрдөлттэй холбоотой асуудал**

#### 2.1. Илрүүлэлт:

Байгууллагын 2025 оны орон тооны судалгааг гаргуулан авч хянаж үзэхэд Засгийн газрын 2018 оны 8 дугаар сарын 22-ны өдрийн 267 дугаартай тогтоолоор 1501-3000 хүртэл хүн амьтай суманд орон тооны дээд хязгаарыг 15 байхаар баталсан. Сумын засаг даргын 2025 оны 01 дүгээр сарын 03-ний өдрийн А/01 дугаартай захирамжаар бүтэц орон тоог 21 буюу 6 ажилтнаар илүү баталж, гүйцэтгэлээр 19 ажилтан буюу 4 ажилтныг илүү ажиллуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.3-т "батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох", Засгийн газрын 2018 оны 8 дугаар сарын 22-ны өдрийн 267 дугаартай тогтоолоор 1501-3000 хүртэл

<sup>3</sup> Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

хүн амьтай суманд орон тооны дээд хязгаарыг 15 байхаар тогтоосон орон тооны жишиг нормативтай нийцэхгүй байна.

**2.2. Өгсөн зөвлөмж:**

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 16.5.3 дахь заалт, Засгийн газрын 2018 оны 267 дугаартай тогтоолоор баталсан орон тооны дээд хязгаарыг мөрдөж ажиллах.

Дээрх зөвлөмж болон бусад шийдвэрийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 09 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

**6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ**

**Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл**

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ТГТ-д зөрүүтэй гаргасан	3	173,870.0			3	173,870.0	3	173,870.0				
<b>Дүн</b>	<b>3</b>	<b>173,870.0</b>			<b>3</b>	<b>173,870.0</b>	<b>3</b>	<b>173,870.0</b>				

**Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл**

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цалин хөлстэй холбоотой	1	6,768.95	1	6,768.95								

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Бараа материалын бүртгэлтэй холбоотой	1	7,900.0				1	7,900.0				
Батлагдсан орон тоотой холбоотой	1	0				1	00				
<b>Дүн</b>	<b>3</b>	<b>14,668.95</b>	<b>1</b>	6,768.95		<b>2</b>	7,900.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
<b>Дүн</b>								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
<b>Нийт дүн</b>								